Safet Sarić

Književnik i profesor, doktor nauka Safet Sarić, rođen je1948. godine. Osnovnu i Učiteljsku školu je pohađao i završio u Mostaru, a na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, na Odsjeku za književnost i srpskohrvatski jezik diplomirao je 1975. godine.

Nakon studija, kratko vrijeme provodi u novinarstvu kao saradnik sarajevskog „Oslobođenja", a potom se zapošljava kao profesor na Gimnaziji „Aleksa Šantić" u Mostaru, gdje radi do rata, 1992. godine, kad napušta tu ustanovu, nakon nedvosmislene naredbe nelegalnih vlasti o obaveznoj upotrebi hrvatskog jezika. Priključuje se IV korpusu Armije BiH, te biva angažiran na Ratnom studiju Radija BiH, kao urednik programa za kulturu.

Od septembra 1993. godine, nakon protjerivanja iz zapadnog dijela Mostara, odlazi u Zagreb, gdje radi kao profesor bosanskog jezika i književnosti na Bošnjačkoj gimnaziji za izbjeglice. U tom periodu od četiri godine bio je angažiran na mnogim značajnijim manifestacijama u afirmaciji bošnjaštva i bošnjačke kulture, sarađujući i aktivno učestvujući (kako s učenicima, tako i kao književni djelatnik) u zagrebačkom Kulturno-umjetničkom društvu „Preporod", Časopisu „Behar", Islamskom centru, itd. Pokretač je i realizator svih izdanja lista „Lijer" koji je okupljao i objavljivao brojne mlade stvaraoce – ratne izbjeglice iz BiH.

Od 1998. godine, nakon povratka iz Zagreba, biva zaposlen kao asistent na Pedagoškoj akademiji Univerziteta „Džemal Bijedić" u Mostaru, na kojem radi sve do danas, u svojstvu profesora na Fakultetu humanističkih nauka. Završio je Postdiplomski studij iz književnosti i magistrirao na Filozofskom fakultetu u Sarajevu na temu *Literarni i prosvjetiteljski aspekti u prozi Edhema Mulabdića*, a doktorsku dizertaciju na temu *Osman-Azizovo književno djelo* odbranio je također na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

U stvaralačkoj i naučnoj biografiji dr Safeta Sarića stoje tri knjige pjesama, „Južno od svih namjera", Neko bahnu nenadan" i „Sunčani pauk", potom u naučnom svijetu priznate i cijenjene književne monografije, „Mulabdić", te „Osman-Aziz". Autor je vrlo zapažene knjige publicističkih eseja „In facto", u izdanju Centra za mir i multietničku saradnju Mostar, te udžbenika „Govor i njegov jezik". Ta djela su stekla zavidnu afirmaciju preko više prikaza i kritičkih osvrta u časopisima i listovima, kao i na televiziji i radiju.

Kao književni stvaralac, učestvovao je na mnogim književnim, odnosno pjesničkim manifestacijama, kao što su Sarajevski dani poezije, Kikićevi susreti, Šantićeve večeri poezije i slično, a svojevremeni je dobitnik književnih nagrada za poeziju, Nagrade Saveza omladine Srbije u Beogradu i Nagrade „Majska rukovanja" u Podgorici. Pjesme su mu prevođene na engleski, ruski, njemački, makedonski, slovenski i bugarski jezik. Član je Društva pisaca BiH, kao i Odbora za izradu Rječnika bosanskog jezika, autora dr Dževada Jahića.

BIBLIOGRAFIJA

SAMOSTALNE KNJIGE:

1. *JUŽNO OD SVIH NAMJERA*, poezija, u izdanju Učiteljske škole u Mostaru, 1969.

2. *NEKO BAHNU NENADAN*, poezija, „Veselin Masleša", Sarajevo, 1971.

3. *SUNČANI PAUK*, poezija, Udruženje književnika BiH, Podružnica za Hercegovinu, Biblioteka „Rondo", Mostar, 1988.

4. „*MULABDIĆ*", KNJIŽEVNO-HISTORIJSKA MONOGRAFIJA, Univerzitet „Džemal Bijedić", Pedagoška akademija i Fakultet humanističkih nauka, Biblioteka *Istraživanja*, Mostar, 2002, str. 332.

5. „*OSMAN-AZIZ*", KNJIŽEVNO-HISTORIJSKA MONOGRAFIJA, Univerzitet „Džemal Bijedić", Fakultet humanističkih nauka, Biblioteka *Istraživanja*, Mostar, 2005, str. 412.

6. „*IN FACTO*", KNJIGA PUBLICISTIČKIH ESEJA, Centar za mir i multietničku saradnju Mostar, 2012, str. 302.

7. „*GOVOR I NJEGOV JEZIK*" - UDŽBENIK ZA STUDENTE BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI, STRANIH JEZIKA, KOMUNIKOLOGIJE I RAZREDNE NASTAVE, IC Mostar, 2013, str. 239.

NAUČNI I STRUČNI RADOVI:

1. „OSMAN-AZIZOV ROMAN *BEZ NADE* I HISTORIJSKI KOMPLEKS ALAGE HRLE", Godišnjak „*SLOVO GORČINA*", 28/2006, str. 167 – 173.

2. „*PREDGOVOR*": Elbisa Ustamujić, TEKST I ANALIZA, Univerzitet „Džemal Bijedić" Mostar, Fakultet humanističkih nauka, Biblioteka „*ISTRAŽIVANJA*", Mostar, 2004, str. 7 – 10.

3. „OPJEVANA MISTERIJA", esej za knjigu poezije *VITORIN VRIJES*, Dževada Jahića, Biblioteka „*Rondo*", Mostar, 2004, str. 7 – 11.

4. „O JEZIKU NAŠIH PREPORODNIH PROZAISTA“: NARODNI IDIOM U PRIPOVIJECI BALADESKNOG NARATIVA“, *Književni podlistak*, 2/2004, str. 221 – 230.

5. „OSMAN NURI HADŽIĆ KAO KNJIŽEVNI POLEMIČAR I TEORETIČAR ISLAMA“, esej u knjizi „*ŽIVOT I DJELO MUHAMEDA BEKIRA KALAJDŽIĆA*“, Bošnjačka zajedica kulture „*PREPOROD*“, Gradsko društvo Mostar i Fakultet humanističkih nauka, Mostar, 2005, str. 131 – 140.

6. KNJIŽEVNOHISTORIJSKA STUDIJA „*STOTINU DESET GODINA PRVOG BOSANSKOHERCEGOVAČKOG ROMANA / HISTORIJSKA NEVOLJA ALAGE HRLE*, *Istraživanja*, Radovi Fakulteta humanističkih nauka 1/2006, Mostar, 2006, str. 267 – 283.

7. FELJTON: „*IZ POVIJESTI BOŠNJAČKE KNJIŽEVNOSTI: KNJIŽEVNA BRAĆA IZ MOSTARA*“, „*Hercegovačke novine*“, Mostar, II/19 do 34.

8. Studija: *ASPEKTI PRVOG BOŠNJAČKOG ROMANA – „LITERARNO-ESTETSKI I IDEOLOŠKO-ETIČKI FOKUS*“, u sklopu romana *ZELENO BUSENJE*, Edhema Mulabdića (priredio dr Safet Sarić); Djelo prilagođeno za srednjoškolsku i studentsku lektiru, knjiga opremljena kao studentski i stručni priručnik za književno djelo E. Mulabdića, s predgovorom, biografijom, bibliografijom i stručnom literaturom, Biblioteka *VRHOVI*, BH MOST, Sarajevo, 2006, predgovor, str. 5- 42.

9. Esej „*SLIKA TRAŽENJA I BEZNAĐA U ROMANU BEZ NADE – OSMAN-AZIZ, KNJIŽEVNA BRAĆA IZ MOSTARA“*, Časopis „Motrišta“, Glasilo Matice hrvatske u Mostaru, 34/2007, str. 66 – 97.

10. STUDIJA-PREDGOVOR: „*PRIPOVJEDAČ SVOGA VREMENA*“, EDHEM MULABDIĆ, „*NA OBALI BOSNE“*, *PRIPOVIJETKE*, (priredio dr Safet Sarić), *BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST U 100 KNJIGA*, „PREPOROD“, Sarajevo, 2007 (knjiga prilagođena za naučno istraživanje i studij književnosti i jezika), str. 315 – 354.

11. STUDIJA-PREDGOVOR: *„NARATIVNA VIZIJA STARIH I NOVIH VREMENA“,* OSMAN-AZIZ (OSMAN NURI HADŽIĆ), ROMAN *„BEZ NADE“, IZABRANA PROZA* (priredio dr Safet Sarić), BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST U 100 KNJIGA, „PREPOROD“, Sarajevo, 2007, str. 7 – 38.

12. BIBLIOGRAFIJA OSMANA NURI HADŽIĆA I IVANA MILIĆEVIĆA, BIBLIOGRAFIJA OSMAN-AZIZA, BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST U 100 KNJIGA, „PREPOROD“, Sarajevo, 2007, str. 303 – 312.

13. BIBLIOGRAFIJA EDHEMA MULABDIĆA, BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST U 100 KNJIGA, „PREPOROD“, Sarajevo, 2007, str. 581 – 595.

14. Esej „*HESSEOVO I KAFKINO PITANJE EPOHE*“, Časopis „BOSANSKA KRAJINA“, Orbus education „Nauka i tehnika“, III –IV/2007, 28 – 39.

15. Esej „*LIK UČITELJA U PROZI E. MULABDIĆA KAO IZRAZ EDUKATIVNE I PROSVJETITELJSKE TENDENCIJE U BOŠNJAČKOM NACIONALNOM PREPORODU*“, „Educa“, Časopis za obrazovanje, nauku i kulturu, Nastavnički fakultet Univerziteta „Džemal bijedić“ Mostar, god. II, br. 2,, Mostar, mart, 2009, str. 177 – 187.

16. „GOVOR I NJEGOV JEZIK“ – ZA STUDENTE KOMUNIKOLOGIJE, STRANIH JEZIKA, BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI I RAZREDNE NASTAVE, IC ŠTAMPARIJA MOSTAR, MOSTAR, 2013. GODINE

17. „JEZIK I KULTURA GOVORA“ časopis „Educa“, april, 2010.

18. „GOVOR KAO SUDBINA“, časopis „Educa“, april, 2011.

19. „ ORIJENTACIJA I KARAKTERIZACIJA PRIPADNOSTI NACIONALNIM KNJIŽEVNOSTIMA UNUTAR DRŽAVE BIH, TE PARALELIZMI U JUŽNOSLAVENSKIM OKVIRIMA“, prilog na Prvom BiH slavističkom kongresu u Sarajevu, 2011. godine

20. „STILSKA I ZNAČENJSKA BLISKOST VJERSKIH KNJIGA – KNJIGA KAO STILSKO-JEZIČKA PERFORMANSA“, prilog na Naučnom skupu „MIROLJUBIVI SUŽIVOT, UZAJAMNO POŠTOVANJE PREMA SVETIM KNJIGAMA“; 16. 2. 2011, Mostar

KRITIČKI PRIKAZI I OCJENE NAUČNOG RADA

1. dr Rizo Džafić, MONOGRAFIJE SAFETA SARIĆA – DOPRINOS BOŠNJAČKOJ KNJIŽEVNOSTI I KULTURI (*Edhem Mulabdić* i *Osman-Aziz*; Izdavač: Univerzitet „Džemal Bijedić“, Fakultet humanističkih nauka, Mostar, 2003. i 2005. godine); Časopis Bosanska krajina, Orbus education, Nauka i tehnika, 20. IX 2007, Page 1 of 7; http:/users.skynet.be/orbus/krajina/krajina17.htm
/IZVOD IZ KRITIKE:
„Doktor Safet Sarić znao je za poteškoće, ali se ipak upustio u monumentalan posao: da ukaže na neke ključne pisce naše preporodne književnosti, osvijetli vrijeme i događaje. Riječ je o dvije monografije, 'Mulabdić' i 'Osman-Aziz' u kojima govori o preporodnom periodu u našoj književnosti. Jedan od rijetkih koji se uhvatio u koštac sa

problemom da se osvijetli bošnjački preporodni period je Safet Sarić koji svojim monografijama pokušava objektivno vrednovati pisce toga doba. Za razliku od prethodnih istraživača, Sarić je odbacio metodologiju poniznog komemoriranja teorija historijskih pobjednika i stvorio vlastite kritičke parametre...

...Safet Sarić je do sada napisao više djela s ciljem da osvijetli jedno vrijeme i sudbinu jednog naroda u njemu. On nam u monografiji 'Mulabdić' nudi mogućnost da sagledamo piščevo djelo u kontekstu sredine i vremena, čovjeka koji je najslikovitije opisao našu tragediju u vrijeme dolaska Austro-Ugarske.

...Drugo djelo koje se, na svu sreću, pojavilo među čitaocima, osobito među studentima u Bosni i Hercegovini, je monografija 'Osman-Aziz'. To je zanimljiva knjiga o bosanskohercegovačkom književnom tandemu Osman-Aziz (Osmanu Nuri Hadžiću i Ivanu Milićeviću), njihovim naporima da pokažu kako pisci iz dva različita naroda mogu ostvariti jedinstven književno-idejni kontinuitet, a pri tom zadržati vlastitu idejnu, nacionalnu i književnu autohtonost. Riječ je o knjizi koja u potpunosti osvjetljava dva velika pisca i čovjeka, a njome je autor imao cilj da odgonetne i neke strukturalne i metodološke probleme njihove poetike koja je utemeljena kao rezultat književno- idejnih shvatanja.

...Monografija 'Osman-Aziz' je knjiga o bosanskom usudu i paradoksima. Sa književno-kritičkog aspekta, Sarić nam je ovom knjigom omogućio da temeljitije sagledamo tematska, idejna i ideološka opredjeljenja ovih pisaca. Malo ko se uhvatio sa ovako obimnim istraživačkim projektima, kao što je kolega Sarić. Stoga se i ova njegova nova knjiga može ocijeniti kao istraživački podvig kakav se rijetko desi i koji treba pamtiti."/

2. dr Elbisa Ustamujić, PRVI BOSANSKOHERCEGOVAČKI ROMANOPISCI (*MONOGRAFIJE „MULABDIĆ" I „OSMAN-AZIZ", SAFETA SARIĆA*), – „KUN" – Prilog nezavisnog dnevnika „Oslobođenja" za kulturu, umjetnost i nauku, Sarajevo, četvrtak, 23. 3. 2006, str. 34.
/IZVOD IZ PRIKAZA:

„Dr Safet Sarić u knjizi „Mulabdić" prvi put u povijesti bošnjačke književnosti, rasvjetljava suštinu, domete, značenja i smjernice glavnog rodonačelnika moderne bošnjačke proze i pripovjedačke Bosne. Autor je, kako s pravom primjećuje dr Dejan Đuričković, 'detaljno i savjesno analizirao cjelokupno Mulabdićevo djelo i potkrijepio sve elemente svoje književne dijagnoze, te zato predstavlja dragocjen doprinos nauke o književnosti monografskom svestranom osvjetljavanju značajnih ličnosti iz naše književne prošlosti...'

Izuzetan doprinos našoj naučnoj literaturi nude autorovi ogledi o pripovijetkama Edhema Mulabdića, posebno onim koje ga čine jednim od najboljih bošnjačkih pripovjedača. Vrlo su impresivni nalazi o ulogama i vrstama pripovjedača u tim pričama, kao što je tzv. sveznajući i autoritativni narator, a koji se nerijetko preobraća u pripovjedača-svjedoka, homodijegetičnog naratora...

Sarićeva monografija 'Osman-Aziz' obuhvatila je zajedničke projekte, romane i pripovijetke, kao i samostalne radove Osmana Nuri Hadžića i Ivana Milićevića i tom kritičkom propitivanju podvrgla njihove zaokružene književne opuse...

Najznačajnije djelo književne kolaboracije Osman-Aziza jeste roman „Bez nade", priča iz života mostarske čaršije u prevratničkim, turbulentnim vremenima prve godine austrijske okupacije s fokusom na lične drame, nesnalaženja Bošnjaka, na njhova razočarenja i gorčinu usljed osjećaja napuštenosti i nesigurnosti..."/

3. Dr prof. Elbisa Ustamujić: SAFET SARIĆ: *MULABDIĆ* I SAFET SARIĆ: *OSMAN-AZIZ* – ZNANSTVENI DOPRINOS PROUČAVANJU BOŠNJAČKE PREPORODNE KNJIŽEVNOSTI, „*ISTRAŽIVANJA*", Radovi Fakulteta humanističkih nauka, 1/2006, Mostar, 2006, str. 337 – 343.

/IZVOD IZ RADA:

„Riječ je o sistematizaciji i estetskoj valorizaciji piščeva pripovjednog opusa. Fascinantni su nalazi i uvjerljivi dokazi kako Mulabdić predstavlja jednog od najznačajnijih i najoriginalnijih bošnjačkih i bosanskohercegovačkih pripovjedača. ...Služeći se atributivnom karakterizacijom prema spoljnjim i unutrašnjim odrednicama Mulabdićevih priča, dr Safet Sarić dolazi do spektakularnih rezultata koji Mulabdića situiraju i promoviraju kao svestranog i zrelog naratora svoga doba, bez obzira na stanovite zamjerke nekih njegovih savremenika...

Autor Edhema Mulabdića situira kao pripovjedača djetinjstva i humorno-anegdotalnog majstora kratkog narativnog poteza, vještaka tzv. 'karakterološke skice', što je prvi naslutio Zdenko Lešić u eseju 'Priča kao sanjarija'. Safet Sarić daje puno značenje Lešićevim i Rizvićevim nalazima, ali nerijetko i polemizira s određenim stajalištima tih dvaju znanstvenih autoriteta, ali s mjerom i, čini se, s pravom. Sarićeva knjiga, također, predstavlja jedinstven izvor za upoznavanje Edhema Mulabdića ...

Kao autor monografije o književnom djelu Osman-Aziza, dr Safet Sarić dokazuje kako njihov roman 'Bez nade', pored evidentnih estetsko-književnih vrednota, posjeduje tendenciju, jer se pisci, nažalost, svrstavaju, a likovi postaju idejni glasnogovornici, što je dio kritike oštro zamjerao. Istaknuto je da je to roman s idejom promjene društvenih odnosa u historiografskoj i društvenostrukturalnoj potki, što je jedna strana njegovog osnovnog naboja, a druga je u doživljajnom, prvenstveno estetskom poimanju, iz čega proizilazi i treća sastavnica iskazana preko humanističke preporodne tendencije kao konstante u svim Osman-Azizovim prozama...

Dr Safet Sarić knjigama 'Mulabdić' i 'Osman-Aziz' osvjetljava najznačajnija prozna i djela preporodne književnosti Bošnjaka i time daje izniman doprinos književnohistorijskom konstituiranju i estetskom valoriziranju toga po značaju temeljnog segmenta bosanskohercegovačke i bošnjačke književnosti. Ovim monografskim studijama o cjelokupnom književnom i prosvjetiteljskom djelu Edhema Mulabdića, te Osman-Aziza (Osmana Nuri Hadžića i Ivana Milićevića) autor se svrstava u red najznačajnijih pera naše kritičke literature.

4. Dijana Hadžizukić, SAFET SARIĆ: *MULABDIĆ*, „*ISTRAŽIVANJA*“, Radovi Fakulteta humanističkih nauka, 1/2006, Mostar, 2006, str. 349 – 350.
/IZVOD IZ RADA:

„Monografija 'Mulabdić', Safeta Sarića, predstavlja cjelovito i sistematično proučavanje jednog od najznačajnijih bošnjačkih pisaca s prijelaza iz devetnaestog u dvadeseti vijek – Edhema Mulabdića. Sarićevo interesiranje obuhvaća Mulabdićevu prosvjetiteljsku i književnu djelatnost, gdje se pisac izdvaja prije svega kao autor prvog bošnjačkog romana 'Zeleno busenje', a zatim i kao autor pripovjedaka, putopisa, te 'dramskih pokušaja'. Monografija obuhvaća i Mulabdićevu djelatnost na polju kulture kao jednog od osnivača, urednika ili saradnika časopisa 'Behar', 'Bošnjak', 'Gajret' i 'Novi behar', kao i njegov polemički angažman u političkim i nacionalnim pitanjima.

... U književno-historijskoj paradigmi, koja još uvijek uspostavlja temeljni dijahronijski i hijerarhijski poredak, značaj jedne ovakve monografije jeste višestruk. Osvjetljavajući sve aspekte rada jednog starijeg pisca, ovo naučno djelo predstavlja značajan doprinos našoj književnoj historiografiji kao i valorizaciji Mulabdićeva djela, te će svim budućim istraživačima bošnjačke književnosti pružiti sveobuhvatan uvid i biti od velike koristi u proučavanju književnog djela Edhema Mulabdića, ali i jednog perioda naše književnosti.“

5. prof. dr Dževad Jahić, POGOVOR ZA MONOGRAFIJU *OSMAN-AZIZ*, Univerzitet „Džemal Bijedić“, Fakultet humanističkih nauka, Mostar, 2005, str. 397 – 398.
/IZVOD IZ POGOVORA:

„U ovoj monografiji Safet Sarić svojim naučnim pristupom vrlo temeljnog književnohistorijskog, ali i književnoestetskog metoda, zahvata kompletno književno djelo ovoga literarnoga dvojca, posmatrajući ga i objašnjavajući u tri njegova segmenta: a) kao književno djelo koje je uradio tandem Osman-Aziz, b) zasebna djela koja je napisao Osman Nuri Hadžić i c) pisana ostavština Ivana Milićevića...

...Sarić je vrlo pouzdanom književnohistorijskom metodom, ali, prije svega, na ubjedljiv način koordiniranom vlastitom originalnom književnoestetskom metodom, pokazao i dokazao da djelo Osman-Aziza nije ni u kom slučaju minorno ni u književnoestetskom smislu. Ovo je prvi put u našoj književnohistorijskoj nauci da se to djelo postavlja na ono mjesto koje mu zaista pripada, pri čemu se, prije svega, misli na književnoestetsku vijednost toga djela. Do pojave ove monografije književno djelo Osman-Aziza ostajalo je ipak jedna marginalna književnohistorijska pojava. Sarićeva analiza pokazuje da to djelo ni u kom slučaju nije marginalno i da je ono u više smislova vrijedno i značajno.

U svakom slučaju, ova knjiga predstavlja važan događaj u nauci o književnosti ne samo Bosne i Hercegovine, već znatno šire. Nakon ove monografije, književno djelo Osman-Aziza postalo je puno jasnije i prihvatljivije, a u našim očima, na kraju krajeva, i vrednije. Ono je, naime, dosljedno istraženo sa tri aspekta (književnohistorijskog, književnokritičkog, književnoestetskog), čime je dokazano da se ovdje neosporno radi o književnoumjetničkoj, a ne samo književnohistorijskoj vrijednosti...

Nakon ove studije, poznata i veoma dobro prihvaćena Saraćeva monografija o književnom djelu Edhema Mulabdića bit će na vrlo ubjedljiv način upotpunjena još jednim njegovim vrlo uspjelim ostvarenjem."/

6. prof. dr Hasnija Muratagić – Tuna, POGOVOR ZA MONOGRAFIJU *OSMAN-AZIZ*, Univerzitet „Džemal Bijedić", Fakultet humanističkih nauka, Mostar, str. 396.
/IZVOD IZ POGOVORA:

„Safet Sarić se u naučnoistraživačkoj izvedbi poslužio historijskom i znanstvenokritičkom interpretacijom, a u poimanju pomenute književnosti, odnosno povezivanju svih tih odrednica, uspio je kreirati cjelovitu spoznaju o književnoestetskom i povijesnom značaju Osman-Azizove proze, ali i značenju njihovog kulturnog, prosvjetiteljskog, političkog i uopće društveno-humanističkog djelovanja koje je u kontekstu Osman-Azizovog vremena i duhovne klime bilo nezaobilazno...

Naučni rezultati ove monografije, u pogledu svega iznesenog, nesumnjivo doprinose hrestomatijskoj baštini kako bošnjačke, tako i književnosti naroda Bosne i Hercegovine.

Pošto do danas književno djelo Osman-Aziza nije proučavano i pošto je književnokritički i književnohistorijski bilo neispitano, znanstveno neobrađeno, jer je bilo u globalnoj anonimnosti, a zorno je dokazano da se radi o neospornoj književnoumjetničkoj i književnohistorijskoj vrijednosti – onda smatram da je suštinski smisao postignut, jer je sa svih rečenih aspekata proučeno i objedinjeno naslovljeno književno djelo, u čemu bi trebali biti i glavni naučni rezultati ove studije. Monografija 'Osman-Aziz', autora Safeta Sarića, vrijedno je znanstveno-kritičko djelo koje vidno doprinosi daljem proučavanju bošnjačke, posebno preporodne, književnosti."/

7. KNJIŽEVNA RAZGOVORNICA – *KNJIŽEVNI ISTOK I ZAPAD*, „KUN"- Prilog nezavisnog dnevnika „OSLOBOĐENJA" za kulturu, umjetnost i nauku, Sarajevo, četvrtak, 7. 12. 2007, str, 36.

8. Viktor Ivančić, POGOVOR-RECENZIJA ZA ZBIRKU PUBLICISTIČKIH ESEJA „*IN FACTO*", str. 297 – 300, Split, 18. 8. 2011.
IZVOD IZ POGOVORA:
„Saraćevi su eseji na vrlo poseban način istodobno analitični i poetični. Kada su okupljeni na jednome mjestu, njihov je efekt još izraženiji, tekstovi snaže jedan drugog, pa čine doista logičnu i zaokruženu cjelinu… Ukupan ishod autorova pothvata zaista je vrijedan poštovanja. Ishod je neka vrsta slojevitog i uzorno napisanog vodiča kroz autentični domaći mrak."

9. Enes Ratkušić, *„MOSTAR IZ KNJIŽEVNO-KRITIČKOG UKLONA" – Safet Sarić, „In facto", Centar za mir i multietničku saradnju Mostar, Mostar, 2012; „BEHAR",*

ČASOPIS ZA KULTURU I DRUŠTVENA PITANJA, Kulturno društvo Bošnjaka, Zagreb, godina XXI, 2012, broj 108, str. 89 – 91.

IZVOD IZ KRITIKE:

„Ono što je u slučaju ovog štiva veoma važno napomenuti jeste samo konceptualno rješenje, sortiranje samih tekstova, koje je Sarić poredao na principima dramske scene u snažnoj dijalektičnoj vezi: protagonisti – događaji – pojave. Ono što toj dijalektičkoj vezi, opet, daje posebnu snagu jeste paradigma samog pristupa, zasnovana na snažnom isticanju univerzalnih vrijednosti i principa. Takva spoznajno-promatračka perspektiva naprosto razgolićuje sve aktere povijesne drame koja se odvija pred našim očima, 'servirajući' ih u nepatvorenoj formi. Izvodeći ih na brisani prostor, na kome prikrivanje predstavlja čin nemoguće misije, Sarić probleme zapravo demaskira i čitaocu podastire bez ikakvih uvijanja, oslobađajući vlastitu retoriku i same pomisli na vrludanja, koja bi oštricu kritike ublažila ili problemski elegantno zaobišla…

… Saićev eminentno esejistički pečat, otkrivajući autentične sklonosti, više je nego vidljiv. Autor se ne ustručava da igrače na sceni uvede u koloplet Selimovićevih junaka glasovite 'Tvrđave', razotkrivajući na jednom oprobanom receptu njihova mentalna stanja, pobude i skrivene ambicije. Ali, ta hermeneutika, mora se priznati, cijelom štivu daje poseban kvalitet. Taj stil čitaoca oslobađa od stereotipnih formulacija svakodnevice s kojima se suočavamo listajući štampu, i na neki način ga usm jerava na povratak istinskoj riječi, gdje je zasigurno spas i pribježište…"

10. akademik prof. dr Dževad Jahić: RECENZIJA ZA UDŽBENIK *„GOVOR I NJEGOV JEZIK"*, 2013.

11. prof. dr Fikret Bečirović: *„Psihološki profil „herceg-bosanskog"* političara /The Psyhological Profile of a „Herzeg Bosnian" Politician", Reviews and Comments; Tekst je prikaz knjige *In facto*, Safeta Sarića („Centar za mir i multietničku saradnju", Mostar, 2012), *PREGLED*, časopis za društvena pitanja, Univerziteta u Sarajevu, god. LV, br. 1 (2014), str. 145 – 157.

IZVOD IZ KRITIKE:

„Doista, snaga pisane riječi u Saićevoj esejističkoj 'zbirci ekspertiza' došla je do punog logičko-značenjskog, estetskog i etički strogog suda, a istovremeno tako jednostavna da se prosto automatski skenira kao svoja, tako da jednostavnost i punina jesu zaista ono što ovu knjigu krasi. Shodno tome, vjerujem da bi (moj) profesor Vladimir Premec, čitajući ovu 'zbirku', ponovio svoju često izgovorenu gnomu: 'jednostavnost je božanska vrlina'...

Pored izuzetne literarne vrijednosti knjige, posebno treba naglasiti odvažnost Safeta Sarića da 'stvari nazove pravim imenom', da se posluži oštrim leksemama i sintagmama...

Zato ovo djelo, kao i svaku konstruktivnu kritiku, smatram nasušnom potrebom koja će nam, prije svega, potaknuti tranziciju svijesti, te zbog toga smatram da bi trebala biti čitalački prioritet u BiH, a i šire. U protivnom, ostat će samo krik kritičke misli u pustinji opće mrtvaje i beznađa."